

# Utgiftsprognos

Budgetåren 2022–2026

Del 1, sammanfattning samt administrationskostnader



PENSIONS  
MYNDIGHETEN

# Innehåll

Sammanfattning .....	i
Utgifter för pensioner .....	i
Förändring av utgiftsprognos.....	ii
Administrationskostnader.....	ii
2:1 Pensionsmyndigheten .....	1
Anslagsöversikt.....	1
Jämförelse med föregående prognos .....	2
De totala administrationskostnaderna.....	2
Räntekontokredit (enligt 7 kap 4 § budgetlagen) .....	3
Särskild kredit för fondhandeln (enligt 7 kap 6 § budgetlagen).....	4

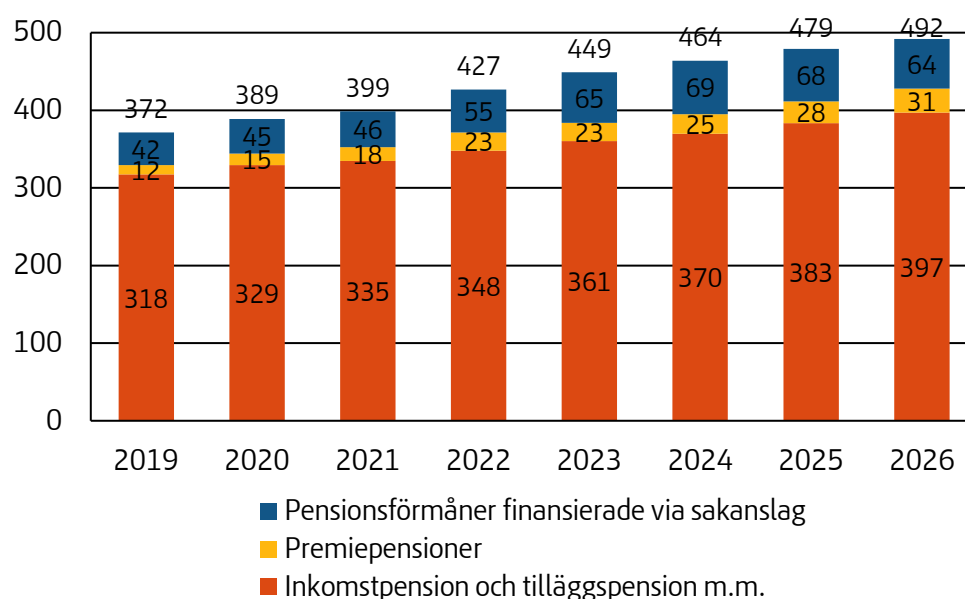
# Sammanfattning

Utgifter för pensioner och pensionsrelaterade förmåner med mera som Pensionsmyndigheten svarar för beräknas uppgå till 449 miljarder kronor år 2023. Det motsvarar ca 7 procent av bruttonationalprodukten (BNP). Pensionsmyndighetens förvaltningskostnader beräknas samma år uppgå till 1,887 miljarder kronor, vilket utgör 0,42 procent av utgifterna för pensioner.

## Utgifter för pensioner

I diagrammet nedan redovisas utgiftsutvecklingen 2019–2026.

Figur 1 Utgiftsutveckling 2019–2026



De totala utgifterna förväntas öka enligt prognosen, från 372 miljarder kronor år 2019 till 492 miljarder kronor år 2026. Utgifterna ökar som en följd av ålderspensionärerna blir fler och att pensionerna ökar nominellt. Antalet ålderspensionärer beräknas öka från knappt 2,3 miljoner år 2021 till 2,4 miljoner år 2026.

Nedanstående tabell visar prognosen för indexeringen av inkomstpensionen för respektive år. Från de antaganden som gjorts avseende inkomstindex/balansindex beräknas följande förändringar för inkomstpensionerna (och tilläggspensionerna efter 65 år):

Tabell 1. Förändring av inkomstpensioner, procent

	2023	2024	2025	2026
Oktober-prognos	+3,0	+2,0	+2,0	+2,0
Februari-prognos	+3,0	+1,7	+2,1	+2,5

Inkomstpensionen ökar med 3,0 procent för år 2023 för att året därpå sjunka till 1,7 procent och därefter stiga till strax över 2 procent. Prognosen för inkomstindex är ganska nära den föregående prognosen men med en något svagare utveckling för år 2024. Beräkningen baseras på Konjunkturinstitutets (KI) prognos från december.

Prisbasbeloppet, som bland annat påverkar garantipensionen, ökar med 8,7 procent 2023. Prisbasbeloppet prognostiseras öka med 7,8 procent år 2024.

Tilläggsanslag behövs för äldreförsörjningsstöd eftersom tillgängliga medel inte räcker för år 2023. Anslagskrediten överskrids med 141 miljoner kronor. Anslagsbeloppet för 2023 är satt för lågt i förhållande till prognosen.

Antalet ålderspensioner beräknas öka under åren 2023–2026 eftersom det är fler som tillkommer än som avlider. Nya ålderspensionärer har inkomstgrundad pension i större utsträckning än äldre pensionärer. Bland yngre ålderspensionärer är det större andel som har ett yrkesliv med pensionsgrundande inkomst bakom sig jämfört med äldre pensionärer och därför är det en lägre andel av de nya pensionärerna som får garantipension. Under prognosperioden beräknas antalet ålderspensionärer som får garantipension minska medan antalet ålderspensionärer som får bostadstillägg beräknas öka svagt.

### Förändring av utgiftsprognos

Utgifterna för garantipension, bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd för åren 2024–2026 har höjts jämfört med föregående prognos med anledning av höjd prognos för prisbasbelopp och sänkt prognos för inkomstindex.

Antalet förmånstagare för garantipension för åren 2023–2026 har justerats ned jämfört med föregående anslagsuppföljning. Färre pensionärer beräknas få garantipension. En justering har gjorts i prognosmodellen som ger lägre antal förmånstagare för senare delen av prognosperioden.

Utgifterna för inkomstpension och tilläggspension har höjts för 2023 till följd av att antaganden om pensioneringsmönstret efter höjd grundskyddsålder har justerats. Utgifterna för premiepension har justerats ned för 2023 och framåt till följd av den låga utvecklingen på aktiemarknaden. Dessa två justeringar tar i princip ut varandra. Utgifterna har sänkts för år 2024 och 2025 samt höjts för 2026 till följd av dessa effekter samt ändringar i prognosen för inkomstindex.

Prognosändringarna för övriga förmåner kan betraktas som relativt små bortsett från de förändringar som orsakas av ändrade prognoser för inkomstindex och prisbasbeloppet.

## Administrationskostnader

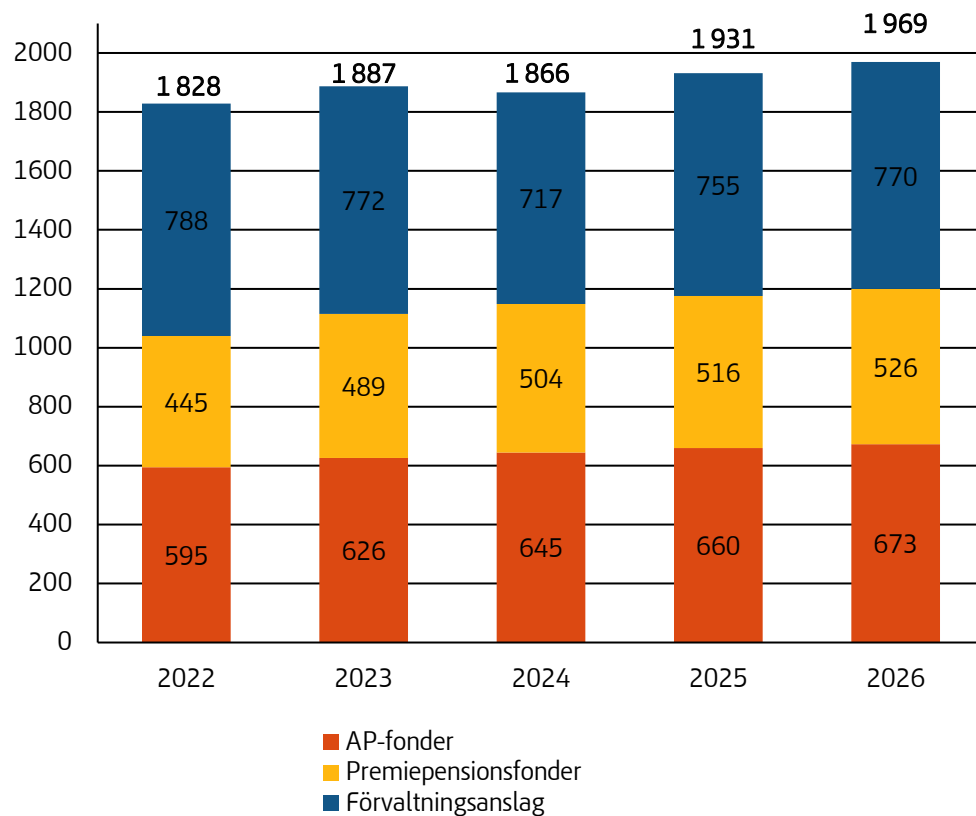
Anslagsprognosen för åren 2023-2026 motsvarar tillgängliga respektive aviserade medel i senaste budgetpropositionen (BP23).

Pensionsmyndigheten har i Budgetunderlaget 2023-2025 samt i efterföljande utgiftsprognoser redogjort för behov av medel avseende ofinansierade verksamheter. Detta ytterligare finansieringsbehov ingår inte i beräkningen

av prognosen eftersom det inte ryms inom tillgängliga medel, men har givetvis negativ inverkan på den verksamhet som kan bedrivas och de resultat som uppnås 2023 och framåt.

Myndigheten avser att i Budgetunderlaget 2024-2026 återkomma med förnyade beräkningar avseende ofinansierade verksamheter.

Figur 2 Administrationskostnader i löpande priser åren 2022–2026



## 2:1 Pensionsmyndigheten

Tabell 2. Prognos anslag, 1000-tal kronor

2022	2023	2024	2025	2026
788 000	772 000	717 000	755 000	770 000

### Analys

Budgetutfallet 2022 samt medgivandet att överföra allt anslagssparande från 2022 gör att myndigheten går in i 2023 med ett anslagssparande på 67 miljoner kronor som tillsammans med anslaget för 2023, 705 miljoner kronor, ger tillgängliga medel om 772 miljoner kronor.

Anslagsprognosen för åren 2024-2025 motsvarar aviserade medel i senaste budgetpropositionen (BP23) För år 2026 framgår ingen anslagsnivå i BP23 varför myndigheten utgått från aviserat anslag 2025 och räknat upp detta med 2 procent för att kompensera för pris- och löneökningar. Detta ger en anslagsprognos på 770 miljoner kronor för år 2026.

Pensionsmyndigheten har i Budgetunderlaget 2023-2025 samt i efterföljande utgiftsprognoser redogjort för behov av medel avseende ofinansierade verksamheter. Detta ytterligare finansieringsbehov ingår inte i beräkningen av prognosen eftersom det inte ryms inom tillgängliga medel, men har givetvis negativ inverkan på den verksamhet som kan bedrivas och de resultat som uppnås 2023 och framåt.

Myndigheten avser att i Budgetunderlaget 2024-2026 återkomma med förnyade beräkningar avseende ofinansierade verksamheter.

### Anslagsöversikt

Prognosen för 2023 ryms inom tilldelade medel.

Tabell 3. Anslagsöversikt 2023, 1000-tal kronor

Förklaringspost	Belopp
Ingående överföringsbelopp från 2022	66 536
Anslag 2022	705 136
Summa tilldelade medel 2022	771 672
Prognos för hela året	772 000
Årets över/under-skridande	-66 864
Avvikelse från tilldelade medel	-328
Högsta anslagskredit	21 154
Tillgängliga medel	792 826
Överskridande av anslagskredit	0

## Jämförelse med föregående prognos

I tabellen som följer görs en jämförelse med den föregående prognosen som lämnades i oktober 2022. År 2023 har prognosen höjts med 46 miljoner kronor. För övriga år är prognosen oförändrad och överensstämmer med aviserade medel i BP23.

Tabell 4. Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2023	2024	2025	2026
<b>Föregående prognosbelopp</b>	<b>726 000</b>	<b>717 000</b>	<b>755 000</b>	<b>770 000</b>
Överföring till/från andra anslag				
Ändrade makroekonomiska antaganden				
Volym- och strukturförändringar				
Ny regel				
Övrigt	46 000			
<b>Ny prognos</b>	<b>772 000</b>	<b>717 000</b>	<b>755 000</b>	<b>770 000</b>
Differens i 1000-tal kronor	46 000	0	0	0
Differens i procent	6,3	0,0	0,0	0,0

### Övrigt

Vid föregående prognostillfälle medräknades ordinarie anslagssparande från 2022, 3 procent (21 mnkr). Slutligt anslagssparande efter särskilt medgivande i regleringsbrevet för 2023 blev 67 miljoner kronor. Ny prognos har därmed ökat med mellanskillnaden, 46 miljoner kronor, till följd av det utökade anslagssparandet.

## De totala administrationskostnaderna

I följande tabell redogörs för Pensionsmyndighetens prognos för de totala administrationskostnaderna, samtliga finansieringskällor, samt fördelningen mellan finansieringskällorna. Pensionsmyndigheten har efter BP23 i särskild skrivelse kompletterat sin framställan till regeringen om ersättning till berörda myndigheter för arbetet med inkomstgrundad ålderspension 2023. Prognoserna för de totala kostnaderna motsvarar här föreslagna medel i BP23 med justering utifrån nämnda skrivelse för vilken hänsyn tagits vid regeringens beslut om avgiftsuttag 2023.

Tabell 5. Totala administrationskostnader. Beloppen i löpande priser, 1000-tal kronor

Kostnader	2023	2024	2025	2026
<b>Total administrationskostnad</b>	<b>1 887 000</b>	<b>1 866 000</b>	<b>1 931 000</b>	<b>1 969 000</b>
Varav Anslagsmedel	772 000	717 000	755 000	770 000
Varav AP-fonder	626 000	645 000	660 000	673 000
Varav Premiépensionsfonder	489 000	504 000	516 000	526 000

## Analys

En viktig förutsättning för inrättandet av ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten var att riksdagen inte skulle behöva besluta om verksamheten genom årlig budgetreglering eftersom systemet skulle bära sina egna kostnader. För att riksdagens intentioner ska nås får systemet för inkomstgrundad ålderspension inte subventionera annan verksamhet inom Pensionsmyndigheten. På motsvarande sätt får inte andra förmånsslag subventionera verksamhet som avser inkomstgrundad ålderspension.

Pensionsmyndighetens verksamhet kan något förenklat delas i tre områden, ålderspension som i sin tur delas i inkomst-/tilläggs pension (finansiering via AP-fonderna) och premiepension (finansiering via Premiepensionsfonderna), samt övriga pensionsrelaterade förmåner såsom garantipension, bostadstillägg och efterlevandepension (finansiering via förvaltningsanslaget/statsbudgeten).

Beräkningen av Pensionsmyndighetens administrationskostnader grundar sig på självkostnadsprincipen och att varje del av verksamheten ska bära sin andel av myndighetens totala kostnader, inklusive administrativa stödfunktioner. Både i ekonomisk redovisning och i budgetering tas hänsyn till att Pensionsmyndighetens verksamhet innefattar ovanstående tre resultatområden. Det innebär att intäkter och samtliga kostnader för resultatområdena särredovisas och att över- och underskott redovisas.

Enligt Pensionsmyndighetens modell för kostnadsfördelning belastar administrationskostnader så långt som möjligt omgående rätt finansieringskälla eftersom kostnader ofta kan härledas direkt till en specifik förmån/pensionsprodukt, via till exempel tidredovisning och kontering av fakturor. På detta sätt fördelas därmed den övervägande delen av verksamhetens kostnader direkt mot rätt finansieringskälla. Den procentuella fördelningen mot de olika finansieringskällorna utifrån prognoser avseende den direkta fördelningen används för att fördela resterande kostnader. Detta för att kostnadsfördelningen totalt ska spegla verksamheten på bästa sätt.

De naturliga svängningarna inom ramen för vår verksamhet, som till exempel kan komma av tillfälliga insatser inom något område eller förmån, gör att proportionerna för belastningen mot de olika finansieringskällorna ständigt varierar. Detta gör i sin tur den tredelade finansieringsmodellen till en ständig utmaning som trots omfattande beräkningar vid verksamhetsplaneringen och noggrann uppföljning av kostnadsutfallet blir svår att förutse. Utifrån analyser av tidigare utfall samt av verksamhetsplaner för de kommande åren, görs prognoser för fördelningen mellan finansieringskällorna. Denna kostnadsfördelning, som således är svår att prognostisera, används i beräkningarna i utgiftsprognoser, Budgetunderlag samt i framställan om avgiftsuttag.

### Räntekontokredit (enligt 7 kap 4 § budgetlagen)

Räntekontokrediterna får användas för att finansiera rörelsekapital till Pensionsmyndighetens verksamhet som helhet, det vill säga som kreditutrymme för de löpande administrationskostnaderna avseende samtliga finansieringskällor samt till premiepensionssystemet fram till tidpunkten för avgiftsuttaget. Avgiftsuttag från premiepensionskonton för administrationskostnader görs en gång per år, i maj. Pensionsmyndighetens räntekontokredit används också för det behov som uppstår på Pensionsmyndigheten innan dess Fondtorgsnämnden uppnår full kostnadstäckning.

Konstruktionen av avgiftsuttaget ur premiepensionssystemet, med årligt avgiftsuttag i maj månad, medför att krediten på räntekontot används till premiepensionens administrationskostnader under årets första månader fram till avgiftsuttaget. Under andra halvåret inverkar avgiftsuttaget i maj positivt på saldot på räntekontot. Krediten används även för Skatteverkets,



Kronofogdens och Statens servicecenters administrationskostnader avseende premiepension, vilka ingår i det årliga avgiftsuttaget Pensionsmyndigheten gör i maj, och som överförs till dessa myndigheter månadsvis i tolfte delar.

## Analys

Kredit användningen för perioden bedöms rymmas inom i regleringsbrevet för 2023 villkorad räntekontokredit uppgående till 430 miljoner kronor. Myndigheten avser att i kommande Budgetunderlag göra en förnyad översyn av beräkningar av behovet av räntekontokredit vilka även innefattar Fondtorgsnämnden. Detta gäller även behovet av låneram för investeringar.

### Särskild kredit för fondhandeln (enligt 7 kap 6 § budgetlagen)

Handelskrediten är det samlade kreditutnyttjandet för fondhandeln. Kreditutnyttjandet regleras utifrån ett toppkonto, där Pensionsmyndighetens olika konton för fondhandel, utländska valutakonton och buffertkonto ingår. Grunden i kreditbehovet består i att Pensionsmyndigheten för spararnas bästa vill hålla deras premiepensionsmedel kontinuerligt investerade i fonder. En kontinuerlig investering uppnås genom att köp och sälj vid ett fondbyte sker parallellt. Eftersom likviden för köp generellt ska erläggas före det att likviden för en försäljning erhålls, så uppstår härvid ett likvidbehov. Detta likvidbehov tillgodoses med fondhandelns kreditutnyttjande. För det fall kredit saknas måste handeln skjutas upp, vilket innebär att kunden som önskar byta fonder inte är investerad i någon fond och inte exponerad mot värdepappersmarknaden.

2022 höjdes den totala krediten till 11 miljarder kronor efter att ha varit oförändrat 8 miljarder kronor de senaste sex åren innan dess. Från 2023 höjs krediten ytterligare till 12 miljarder kronor vilket är i linje med myndighetens förslag i Budgetunderlaget 2023-2025. Under 2022 har kreditutnyttjandet som mest uppgått till drygt 5 miljarder kronor.

För att fastställa framtida behovet av en kreditlimit prognostiseras fondhandelns storlek och utveckling. Pensionsmyndigheten ser en fortsatt ökad snittbehållning per sparare och ökad fondhandel. Allt annat lika måste därför handelskrediten höjas kontinuerligt.

[www.pensionsmyndigheten.se](http://www.pensionsmyndigheten.se)

